

man tilstgter, synes mig at være en stor Ufuldkommenhed ved Loven, som maa gjøre den betænkkelig. Det er blevet sagt, at Bagerne i Kjøbenhavn ikke vilde modsætte sig en saadan Frihed for Landbobagerne som den, hvorom der her er Tale; men jeg tvivler dog meget om, at det er Tilfældet; thi de pleie stedse at være temmelig nidkjære over deres Rettigheder. Forøvrigt vilde jeg gjerne troe, at Kjøbenhavns Bagere maaffee bedre kunne udholde denne Concurrence end Bagerne paa Landet, og at den maaffee ikke vilde være særdeles farlig for dem; men de vilde dog blive ængstelige derved, og dette vil have en ikke ubetydelig Indflydelse paa mange Bagers Velfærd. Der er talt om særdeles Indskrænkninger, som Bagerne overalt i Kjøbstæderne skulde være underkastede med Hensyn til den Størrelse, de skulde give deres Brød, navnlig Rugbrødet, og med Hensyn til Forpligtelsen til at bage Rugbrødet af reent Rugmeel, uden at blande det med Byg eller andet; men jeg troer, at disse Forpligtelser ere af den Art, at Bagerne paa ingen Maade finde sig besværede derved; jeg troer, at de fornemmelig have den Følge, at man veed, at det, man kjober under Benævnelsen „Rugbrød“, skal være bagt af reen Rug, og at man er besejret til at klage derover, hvis det ikke er saa. Den Frihed, der er berørt af en æret Taler, vilde derfor maaffee snarere forstyrre Bagerens Næringsbrug, end være dem til Fordeel. I enkelte Perioder, naar der har været Mangel paa Rug og det derfor har været ønskeligt eller nødvendigt at bage Blandingsbrød, har denne Frihed ogsaa været tilstaaet, men som almindelig Frihed troer jeg ikke den vilde være ønskelig for Bagerne. Forøvrigt er dette jo Noget, der ikke er Gjenstand for nærværende Sag, og det er vanskeligt at gaae ind paa Sligt, naar man ikke har havt Leilighed til at indhente Underretning derom fra Personer, der ere nærmere bekendte med disse Forhold. Der har endelig været opkastet det Spørgsmaal, om Loven, naar den blev givet saaledes, som Folkethinget har vedtaget den, ogsaa skulde være anvendelig i Kjøbenhavn. Jeg troer baade, at det har været Folkethingets Hensigt,

og at det maa følge af almindelig Sprogbrug, at den ogsaa maa anvendes paa Kjøbenhavn, som er en Kjøbstad. Der skjelnes vistnok ofte imellem Kjøbenhavn og andre Kjøbstæder, men, naar Kjøbstæderne nævnes si Almindelighed i Modsatning til Landet, saa indbefattes ogsaa derunder Kjøbenhavn. Skulde der ellers være nogen Tvivl derom, saa var det jo Noget, der kunde blive Gjenstand for et Uendringsforslag her i Thinget, hvadenten man nu paa den ene Side vilde gjøre Loven uanvendelig paa Kjøbenhavn, og altsaa tilføie „med Undtagelse af Kjøbenhavn“, eller man paa den anden Side vilde sikke sig for, at der ingen Indsigelse kunde gjøres mod dens Anvendelse i Kjøbenhavn, ved at tilføie „Kjøbenhavn og andre“ Kjøbstæder.

Ordf. Ja, den høitærede Indenrigsminister vedbliver at staae i den Formening, at der, hvis en Lov som denne kom til at gjælde i et Aar, vil see de næringsdrivende Bagere Uret, og at Loven i denne Henseende vil have en meget skadelig Indflydelse. Dertil vil jeg kun svare, at, dersom Regjeringen i Almindelighed havde fulgt den samme brede Landevei og kjört ligefrem i alle mulige Retninger, saa vilde jeg have givet den høitærede Minister Ret, men det har den langtfra gjort. Jeg mindes i Roeskilde den Tid, da vi havde raadgivende Stænder, at, da Taleren var om Brændevinsbestatningen og om en Forandring i i den, lod man hensynsløs de mindre formuende Medborgere, som vare Giere af de saakaldte smaae Brænderier, uden videre gaae i Hundene, og tog intet Hensyn til dem; man sagde kun: det er gavnligt for Staten, at der paa Landet meddeles Bevillinger til at anlægge Brænderier i det Større, det er nødvendigt, at det skeer; det bevirker, at Agerdyrkningen gaar frem, lad kun Smaafolkene i Kjøbstæderne gaae i Hundene, der er Ingenting veien. Jeg stod og kæmpede for dem, og desværre, jeg har med Sorg erfaret, at det forholdt sig saaledes som jeg sagde. Jeg vidste, at en Deel af mine Medborgere, mine mindre formuende Medborgere, maatte gaae tilbage og maatte gaae saaledes tilbage, at de gif til Armod. Det var ingen Synd, sagde man, det gjorde Ingenting,